ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗ

Επιδράσεις • Δυνατότητες • Κίνδυνοι • Υπεύθυνη αξιοποίηση

ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ (ΤΝ)

ΟΡΙΣΜΟΣ

Σύνολο τεχνολογιών και υπολογιστικών συστημάτων που μπορούν να εκτελούν λειτουργίες συνδεδεμένες με την ανθρώπινη νοημοσύνη.

Ενδεικτικές λειτουργίες

- **Επεξεργασία πληροφοριών**
- **Αναγνώριση προτύπων**
- **Παραγωγή λόγου**
- **Επίλυση προβλημάτων**
- **Υποστήριξη λήψης αποφάσεων**

ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ / ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

ΘΕΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ

✓ Διευκολύνει την πρόσβαση και οργάνωση μεγάλου όγκου πληροφοριών.

✓ Υποστηρίζει εξατομικευμένη μάθηση και άμεση ανατροφοδότηση.

✓ Μπορεί να ενισχύσει τη δημιουργικότητα, την έρευνα και την επίλυση προβλημάτων.

ΚΙΝΔΥΝΟΙ / ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

- Η άκριτη χρήση μπορεί να οδηγήσει σε πνευματική παθητικότητα και εξάρτηση.
- Ενδέχεται να περιοριστεί η προσωπική προσπάθεια, η αυθεντική γραφή και η κριτική σκέψη.
- Παραγόμενο περιεχόμενο μπορεί να περιέχει λάθη, ανακρίβειες ή προκαταλήψεις.

ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ / ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

ΘΕΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ

✓ Αυτοματοποιεί επαναλαμβανόμενες εργασίες και εξοικονομεί χρόνο.

✓ Αυξάνει την παραγωγικότητα και δημιουργεί νέα επαγγέλματα και ειδικότητες.

✓ Συμβάλλει στην επιστημονική, τεχνολογική και επιχειρηματική καινοτομία.

ΚΙΝΔΥΝΟΙ / ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

• Μετασχηματίζει επαγγέλματα και μπορεί να καταργήσει ορισμένες θέσεις εργασίας.

• Διευρύνει ανισότητες όταν η πρόσβαση σε τεχνολογία και ψηφιακές δεξιότητες είναι άνιση.

• Η υπερβολική εξάρτηση από αυτοματοποιημένα συστήματα μπορεί να περιορίσει την ανθρώπινη κρίση.

ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ / ΗΘΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

ΘΕΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ

✓ Μπορεί να βελτιώσει υπηρεσίες υγείας, διοίκησης, μεταφορών και καθημερινής εξυπηρέτησης.

✓ Διευκολύνει την επικοινωνία, τη μετάφραση και την πρόσβαση ατόμων με αναπηρίες σε πληροφορίες.

ΚΙΝΔΥΝΟΙ / ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

- Εγείρονται ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων και ιδιωτικότητας.
- Υπάρχει κίνδυνος παραπληροφόρησης, πλαστού οπτικοακουστικού υλικού (deepfakes) και χειραγώγησης.
- Προκύπτουν ζητήματα ευθύνης, διαφάνειας, πνευματικών δικαιωμάτων και αλγοριθμικών διακρίσεων.

ΟΡΘΗ ΚΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

ΑΤΟΜΟ

✓ Καλλιέργεια ψηφιακού γραμματισμού και κριτικής σκέψης.

✓ Έλεγχος των πληροφοριών σε αξιόπιστες πηγές.

✓ Χρήση της ΤΝ ως βοηθητικού εργαλείου και όχι ως υποκατάστατου προσωπικής σκέψης.

✓ Προστασία προσωπικών δεδομένων.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- Εκπαίδευση μαθητών στην υπεύθυνη, δημιουργική και δεοντολογική χρήση.
- Σαφείς κανόνες για εργασίες, αξιολόγηση και αναφορά χρήσης ΤΝ.
- Επιμόρφωση εκπαιδευτικών και αξιοποίηση της ΤΝ με ανθρώπινη επίβλεψη.

ΟΡΘΗ ΚΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ

ΘΕΣΜΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

ΚΡΑΤΟΣ / ΘΕΣΜΟΙ

✓ Θεσμικό πλαίσιο για διαφάνεια, ασφάλεια, ιδιωτικότητα και λογοδοσία.

✓ Έλεγχος εφαρμογών υψηλού κινδύνου και προστασία ευάλωτων ομάδων.

✓ Πολιτικές για κατάρτιση εργαζομένων και περιορισμό ψηφιακών ανισοτήτων.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ / ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΙ

- Σχεδιασμός ασφαλών και όσο γίνεται διαφανών συστημάτων.
- Έλεγχος ποιότητας δεδομένων και περιορισμός προκαταλήψεων.
- Σεβασμός πνευματικών δικαιωμάτων και σαφής ενημέρωση χρηστών για τις δυνατότητες και τα όρια των συστημάτων.

ΒΑΣΙΚΗ ΑΡΧΗ

Η ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Η τεχνητή νοημοσύνη ως εργαλείο στην υπηρεσία του ανθρώπου.

ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ

ΕΛΕΓΧΟΣ

ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΕΥΘΥΝΗ